

[Alice Faber]

duktet, vi anvender til forskning, er mindre end den, de fleste andre vestlige lande anvender, og det er dem, vi skal konkurrere med.

Vi mener altså ikke i SF, at vi prioriterer rigtigt. Vi må bruge nogle flere penge til at sikre en forskning af tilstrækkelig kvalitet. I de senere år har vi oprettet sektorforskningsinstitutioner, som fungerer løse fra de institutter, hvor der sker grundforskning. Nogle af sektorforskningsinstitutionerne, f. eks. dem der er i miljøministeriet, laver næsten kun udredningsarbejde og kontrolopgaver, men pengene er forskningspenge. Det ville nok være relevant at løsrive kontrol- og udredningsarbejde fra forskningstilskud, gerne sådan at de blev lavet i forskningsinstitutionerne, men sådan at opgaverne blev betalt særskilt til institutionerne.

Vi ser også gerne, at disse opgaver blev løst af en mere politisk neutral institution end en ministerielt styret institution, da udredningerne jo gennemgående er grundlag for politiske beslutninger; så kom vi også ud over problemet med rekruttering af velkvalificerede forskere på nogle af disse sektorforskningsinstitutioner. Vi ved, der er modstand mod dette i miljøstyrelsen, da diskussionen om jordøkologisk laboratorium allerede var fremme i 1981. På det tidspunkt gav miljøstyrelsen udtryk for, at de ikke ønskede at bruge faciliteterne på de eksisterende institutter.

Samtidig med at man laver nye forskningsinstitutioner, sparer man voldsomt på de videregående uddannelser, hvor den største del af grundforskningen foregår i offentlig regie. I 1981 sparede man 100 mill. kr. Det gik ud over apparatur, iværksættelse af totalstop for nybesættelser af seniorstipendier og delvis stop for kandidatstipendier. Derudover kommer der i de følgende år en række generelle procentvise besparelser. Der er 50 ubesatte kandidatstipendier og et betydeligt antal ubesatte professorstillinger ved Københavns universitet og Århus universitet. Der er nedlagt 58 adjunkt- eller lektorstillinger fra 1980 til 1983, og konsekvensen af de reviderede retningslinjer om personaleloftet for 1984 bliver, at de videregående uddannelser får vanskeligheder ved at opfylde institutionernes ønsker om personaleforbrug inden for den tildelte ramme, og disse indskrænkninger har for Københavns og Århus universiteters

vedkommende bevirket en næsten total stillingsblokering. Derudover er der indarbejdet procentvise sparemaal for årene 1984 til 1986 i budgetoverslaget.

Sådan som besparelserne foreligger, er de meget vanskelige at gennemskue. Men alt i alt er der ingen tvivl om, at de vil føre til indskrænkninger og standardforringelse.

Den forskerrekruiteringsplan, som er på trapperne, og som det er meget vigtigt at få igangsat, så tilgangen af nye forskere til de højere læreanstalter øges, skal for en stor dels vedkommende finansieres inden for rammerne af de højere læreanstalters budgetter, og det vil igen betyde, at der skal ske indskrænkninger i det faste personale. Det er meget vigtigt at få frem, hvor stor en forøgelse, undervisningsministeren har tænkt sig at komme med til budgetterne, når rekrutteringsplanen skal iværksættes.

Men den indskrænkning, der er sket i de senere år, skyldes først og fremmest en hårdere undervisningsbelastning for forskerne gennem en stadig stigende studenter/lærerratio og forringede muligheder for en effektiv forskning på grund af indskrænkningen af medhjælp, kontorhjælp, laborantmedhjælp osv. samt det forældede apparatur. Derudover er der for få midler til opretholdelse af de meget nødvendige internationale forskningskontakter.

Indskrænkninger giver dårlige muligheder for uddannelse af de unge forskere og stagnation af forskningsmiljøer, specielt på de forskningstungeste institutioner.

Regeringen – sidst industriministeren – taler højt og gerne om behovet for forskning på et højt niveau, men når der skal prioriteres, skærer man i stedet. Det er altså hykleri. Vi mener, at vi skærer den gren over, vi selv sidder på, ved den politik, undervisningsministeren lægger frem for forskningen.

Jeg vil gerne slutte med at stille nogle flere konkrete spørgsmål til undervisningsministeren. Hvor mange procent fyringer er det nødvendigt at foretage i de kommende år for at få reduceret antallet af fastansatte, som rammefordelingsplanen foreligger for øjeblikket? Så vidt det kan ses, er nedskærings-takten langt større ved en række fakulteter end svarende til den naturlige afgang. Skal det have nogen mening at iværksætte en rekrutteringsplan, virker det temmelig vanvittigt at etablere stillingsblokering til de faste